

dr Małgorzata Franczak

Fundacja Eudajmonia

Zatrudnienie wspomagane formą aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami

(wprowadzenie do problemu)

Zatrudnienie wspomagane jest stosunkowo nową, choć wdrażaną od niemal dekady, metodą wspierania osób z niepełnosprawnościami w naszym kraju. Doświadczenia państw Europy Zachodniej pokazują, że jest to skuteczny model poszukiwania, uzyskania i utrzymania zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Jego innowacyjność i skuteczność wynika z przyjętej w modelu triady: umieść [w miejscu pracy] – trenuj [czynności w pracy]– utrzymaj [zatrudnienie] oraz zindywidualizowanej współpracy kandydatem do podjęcia zatrudnienia z trenerem pracy. Czy na polskim rynku pracy zatrudnienie wspomagane jest równie skuteczne? Na jakim etapie wdrażania modelu jesteśmy? Do kogo adresowane jest tego rodzaju wsparcie? Jak do zatrudnienia wspomagane i trenerów pracy odnoszą się pracodawcy? Na obecnym etapie nie jesteśmy jeszcze w stanie jednoznacznie odpowiedzieć na powyższe pytania. Dane, jakimi dysponujemy mają charakter wybiórczy i są prawie wyłącznie danymi projektowymi. W Polsce nie prowadzono dotąd kompleksowych badań nad skutecznością i efektywnością zatrudnienia wspomagane oraz nad przydatnością modelu na naszym rynku pracy. Niniejsze wystąpienie jest zaledwie przyczynkiem do badań nad tą formą aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Skoncentruję się w nim na opisanie zasadniczych założeń tej metody; wskażę na dobre praktyki w tym zakresie i efekty, jakie przynoszą; przedstawię formalno-prawne uwarunkowania wdrożenia zatrudnienia wspomagane do systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami w naszym kraju. Na koniec spróbuję sformułować ewentualne postulaty badawcze dotyczące zatrudnienia wspomagane.